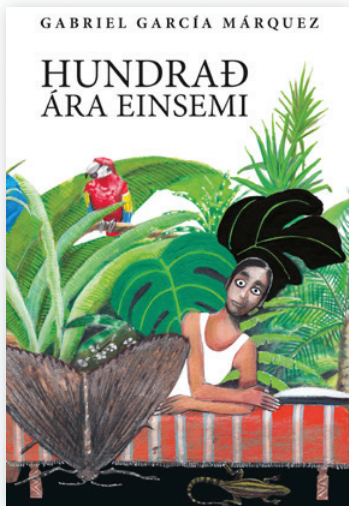

BÓKALISTIN
SPROTIN

TÝDDAR BØKUR

KRISTÍN MARJA BALDURSDÓTTIR
Karitas – við ongum heiti

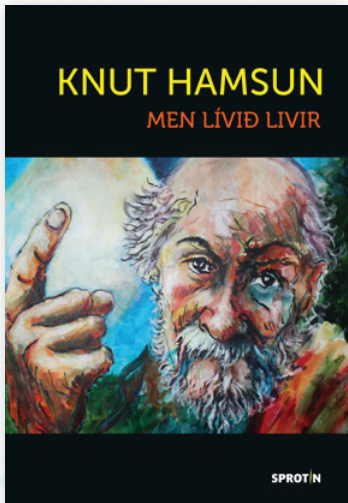
Vit eru í Íslandi fyrst í 20. öld. Karitas Jóns-dóttir er í stórum systkinaflokki. Pápan hava tey mist á sjónum. Ímóti allari siðvenju hefur mamman sett sær fyrri, at øll børnini skulu hava útbúgving – gentur sum dreingir. Hvør í sínum lag stríðast tey fyrri at røkka hesum máli. Karitas hittir eina konu, sum malar. Hon sær, hvussu gávurík Karitas er, og sær til, at hon sleppur á listaskúla í Keypmannahavn á leið 1920. Afturkomin til Íslands fimm ár seinni og vöngóð um at fara undir sítt listarliga lívsverk, verður hon við barn, endar á einum fátæksligum smáplássi, og lívið broytir kós. Tilveran verður ein kensluborin togan millum at fáa list og kærleika at trívast í einsemi og fátækt – á smáplássi við sjómanni, fleiri børnum, í eini kroysu. Søgan er um tey kor, sum konufólk lótu sær lynda, tað hjálpsemið, sum gjörði, at tær hóraðu undan, og tað ófatliga seiggið, ið var í teimum.

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ
Hundrað ára einsemi

Nógv ár seinni, andlit til andlits við avrættingarliðið, mintist Aureliano Buendía hin fjara seinnapartin, tá ið pápin tók hann við sær at siggja ísín. Hundrað ára einsemi er søgan um Buendía-ættina og um tann íspunna býin Macondo, ið verður grundaður og fer til grundar saman við ættini. Søgan er um kríggj og kærleika, um longsul og einsemi. Hon er á tremur við ræðandi veruleika og vónleysum hugflogi, alla tíðina á markinum millum søgu og søgn. Hundrað ára einsemi er ein av teimum stóru skaldsøgnum í heimsbókmentunum. Hon er týdd til flest øll mál, og milliúnir av eintøkum eru seld kring heimin.

KNUT HAMSUN
Svøltur

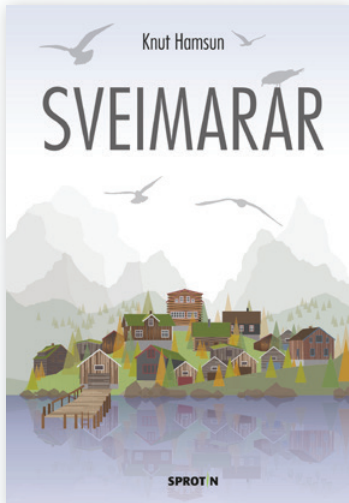
Stoltleiki og eyðmýkt í hornatøkum. Neyðin rekur ein mann út hagar, ið øll siðmenning verður skrædlað omanav, og eitt nakið, hungurstungið og fjáltrandi menniskja situr eftir. Hann hittir eina vælbjargaða gentu, sum ger, at fátæktin verður uppافتur sjónskari og beinleiðis rívir í eyguni. Hamsun kavir niður í sálardýpið og lýsir fepurglykið hjá manni, ið er heilt úti á ytstu trom. Men kortini vinnur vónin á øllum. Vónin um eitt betri lív sloknar ongantið. SVØLTUR er úr enda í annan ein tennandi ferð inn í tilveruna hjá einum menniskja, sum gongur og melur í einum stórbýi á markinum at verða týnt av korgum korum og tí eirindaleysa dystinum at fáa fótafestið aftur í lívinum.

KNUT HAMSUN
Men lívið livir

Higartil eru tvey bókir í tríbíndaverkinum eftir Knut Hamsun um framtakshugaða mannin August týdd og útgivin. Bøkurnar eru Landastrokini og August. Hans Thomsen týddi og las bæði verkini í útvarpinum. Skaldsøgurnar verða framvegis settar sum nakað av tí allarbesta, sum Knut Hamsun skrivaði. Nú kemur triðja og seinasta bindið á marknaðin. Bókin eitur Men lívið livir, og tað er Edvard Olsen, sum hevur týtt hetta stórverk. Nú hitta vit tann aldrandi August á Segilsfossi. Hann er enn sum áður fullur av góðum hugskotum og góðum søgum og er eins væl útborin sum í teimum fyrru bókunum. Vit fylgja honum enn einaferð í kraftamiklu framtaksroyndunum og eisini í hansara seinastu verkætlan inn í deyðan.

KNUT HAMSUN
Sveimarar

Sveimarar frá 1904 er ein óvanlig Hamsunbók, full av ljósum summer-náttum úti við sjógvn í Norðlandi, fruktaleysum serenadum og góðsligum originalum. Hon er meinaleys og stuttlig í sínum sjálvspeiliga mutlandi frásøgstíli. Men eisini í lítlu bygdini er ein tilvera, sum er fylt við ást, girnd, falsi, øvund og spenningi – enntá ídnaðarnjósnig, sum eingin gevur sær far um. Sveimarin sjálvur, Rolandsen fjarritari, er ein góðslig kempa, sum við síni sjarmu hevur tak á konufólki. Vit koma inn í umhvørvi hansara og fylgja honum í hansara stórlætisdreymum, einum djúpum, moralskum falli, men eisini heilt upp aftur á eydnutindarnar. Ein stórbær og undirhaldandi skaldsøga.

OYSTEN MORTEN
Ólavur Heilagi

Í september 2010 finnur trúarsøgu-frøðingurin, Øystein Morten, eitt gamal bein, sum tann katólska kirkjan sigur vera av Ólavi Heilaga. Ísindafólk á universitetunum í Oslo, Uppsala og USA fara undir at kanna málið. Leitingin eftir Ólavi Heilaga er byrjað. Røntgenmyndir, karbontíðarfesting og DNA-bygnaðir vísa saman við nýggjum keldugranskingum ein heilt annan mann enn tann, Snorri skrivaði um. Hetta er frásøgnin um ein annan Ólav enn hann, vit kenna. Ein maður, sum kemur undan kavi sum leiguharmaður í Onglandi fyrst í 1000-árunum. Samstundis snýr henda bókin seg um trúgv og vón í miðöldini, um eina máttuga kirkju, umbytt lík og um loynidómar, sum hava ligið goymdir hjá dómkapitlinum í Niðarósa.

LEIKARAFELAG FØROYA

LeikRead 2013 & 2015

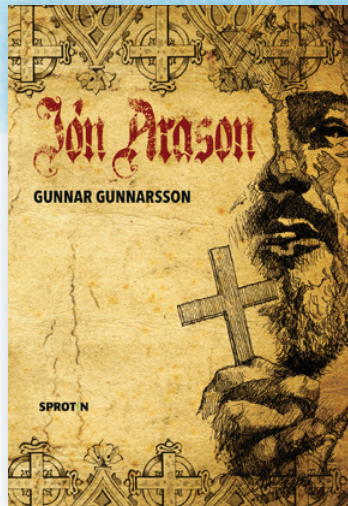
Á skránni til reading-festivalin. LeikREAD, ið Leikarafelag Føroya varar av, er forvitnisliga afturvendandi tiltakið 'Nordic Dramatrain', sum er eitt úrval av nýskriðum leikritum – eitt úr hvørjum Norðurlandi.

THOMAS VINTERBERG,
MOGENS RUKOV**Veitslan**

„Velur tú ta gulu ella ta grønu røðuna?“ Helgi Dýrindal-Joensen fyllir 65 og heldur stórfingna veitslu fyrri ætt, vinum og kenningum. Hóast dóttirin Linda fyrri kortum hevur tikið lívið av sær, skal veitsla nú haldast, og hini trý børnini hjá føðingardagsbarninum koma sjálvandi við. Elsti sonurin Kristjan, sum er tvi-burabróðir Lindu, kemur úr Fraklandi. Helena og unnusti hennara koma eisini. Yngsti sonurin, Mikkjal, er ikki boðin, tí hann er harðligur og óður í brennivíni, og pápin óttast, at hann spillir veitsluna. Men hann kemur kortini í veitslu saman við konuni Mariu. Kristjan er fyrstur at halda røðu. Hann hevur skrivað tvær røður, eina gula og eina grøna, og pápin skal velja, hvørja hann vil hoyra. Pápin velur ta grønu. Í grønu røðuni kemur ein ræðuligur loynidómur fram: Helgi hevur misnýtt bæði Kristjan og systirina Lindu kynsliga. Hvørjum skulu systkini trúgva? Hvørjum skulu gestirnir trúgva? Er Kristjan sálarliga sjúkur? Lýgur hann? Veitslunáttin gerst ein ógvisligur bardagi um sannleikan.

GUNNAR GUNNARSSON
Atvent

ADVENT er søgan um seyðamannin, Benadikt, sum hvørja advent leggur til brots inn millum fjøllini at leita eftir seyði, sum hevur ligið eftir í rakstrinum. Á hesum vandaferðum hevur hann tveir fylgisneytar, hundin Leo og geldseyðin Eitil, ið er treystur slóðari. Á sjevg-tjúgundu ferðini kemur kavarok og stormur av tí frekasta á hann, so tað stendur um lív. Meistaraliga greiðir høvundurin frá, hvat ið rørist í huga Benadikts á ferðini. Og so væl lýsir hann frá, tá ið Benadikt úttan at falla í fátt berjist fyrri lívinum í stormi og dungaroki, at tú kanst ikki leggja bókina frá sær, fyrr enn tú veist, um Benadikt má lúta ella ikki.

GUNNAR GUNNARSSON

Jón Arason

Bókin er um viðgítta og máttmikla katólska biskupin Jón Arason (1484-1550). Tá ið trúbótin skuldi verða sett í verk í Íslandi eftir danskari fyriskipan, noktaði biskupur at lýða kongsins boð og setti seg upp ímóti hesi nýskipan. Drúgt og hatskt stríð tók seg upp partanna millum. Endin var, at Jón saman við synum sínum Ara og Bjørn varð hálshøgður á Skálholti 7. novembur 1550. Henda skemdar gerð varð hevnd so dyggiliga, at viðhaldsmenn beindu fyrri øllum teimum donsku embætismonnum á Bessastøðum tann veturin. Grundað á hesar ógvislugu lagnu, skrivaði Gunnar Gunnarsson hesa skaldsøguna. Hon sigur frá barndómi og ungðómi Jóns, samlívnum við Helgu Sigurðardóttir, kirkju-liga embætti hansara og ógvisluga stríðnum, sum tók seg upp seinastu árin av lívi hansara.

HEDINN UNNSTEINSSON

Ver úlvur

Eg var maður í úlvshami, vargur, útlagin. Mátturin í mær var mátturin í úlvinum ... Orðið vargur merkir bæði úlvur og gudloysingur. Henda bókin er ein einsýnd frásøgn um eina ferð inn í ein heim, sum hevur ligið eftir í rakstrinum. Á hesum vandaferðum hevur hann tveir fylgisneytar, hundin Leo og geldseyðin Eitil, ið er treystur slóðari. Á sjevg-tjúgundu ferðini kemur kavarok og stormur av tí frekasta á hann, so tað stendur um lív. Meistaraliga greiðir høvundurin frá, hvat ið rørist í huga Benadikts á ferðini. Og so væl lýsir hann frá, tá ið Benadikt úttan at falla í fátt berjist fyrri lívinum í stormi og dungaroki, at tú kanst ikki leggja bókina frá sær, fyrr enn tú veist, um Benadikt má lúta ella ikki.